

Актуальні проблеми історії науки і техніки

Чимало питань історії української культури на сьогоднішній день залишається невизначеними. Адже сама історія культури України трагічна, драматична, дискусійна і надзвичайно велична. Наша культурна спадщина це не тільки мистецтво, думки народу, виявлені текстом на папері, не тільки народна творчість, архітектура, а й наукові та технічні досягнення.

Їм передували поширення освіти і великі наукові відкриття. Одними з перших на захист наукового прогресу та популяризації освіти серед населення стали просвітники. Саме Просвітництво перетворило науку і освіту у фактори цивілізованості, освіченості і прогресивного розвитку, стало чинником формування сучасного світу. Перша половина XIX ст. відзначилася великими відкриттями українських вчених, насамперед у природничих науках. Причинами були соціальні і економічні запити суспільства. В другій половині 19 ст. з'явилась низка геніальних науковців світового рівня. Серед них можемо назвати В. Кирпичова, Є. Патона, Л. Палатника, Л. Кульського, М. Ващенко-Захарченко, М. Гамалія, В. Антоновича, М. Грушевського ін. Хоча деяких з них і відносять до представників інших етносів (росіян, поляків), чи громадян інших народів, але вони були дітьми неньки України, патріотами своєї держави і не цуралися цього.

Насправді, у всі часи історії існували певні складнощі в розвитку науки. Забобони, культи, містика завжди виникали під час кризи в суспільстві. Сьогодні ж це парапсихологія, екстрасенсорика, снігові люди, НЛО та інші. Подив викликає вражаючий інтерес до неймовірного та невідомого. Хоч це й інша сторона дослідження світу, та інтерес до неочевидного також підштовхнув людину до наукових знань та техніки, за допомогою якої можна дослідити невідоме.

Однією з причин драматичності розвитку української історії та культури стала довготривала бездержавність. Це завадило формуванню національної доктрини в науці і освіті, і сприяло появі опозиційних тенденцій, зокрема до політики держав-

окупантів, які забороняли національну мову, культуру, науку та розповідь про її досягнення. Незважаючи на ці суттєві фактори, наука не стояла на місці. Чимала кількість українських вчених (котрі залишилися на території України або поза нею), попри важкі умови праці, підняли й утримали нашу науку та техніку на світовому рівні.

Як відомо історія має тенденцію повторюватися. От і зараз деякі історичні проблеми стали актуальними. Хтось принижує, заперечує чи оскаржує наукові досягнення українського народу, хтось приписує їх собі, але українці завжди відстоювали плоди своєї праці. Незалежно від цього, наукові та технічні знання вплинули на розвиток історії української культури. І ці знання у нас не відберуть, а ми, як майбутні фахівці, зробимо усе, що збагатити та розвинути нашу науку. Проте, мабуть, найголовнішою проблемою є безініціативність та незацікавленість молодого покоління. Деякі практично не цікавляться історичними досягненнями своїх земляків, не знають навіть їх імен. Але є й допитливі особистості, які розуміють що ключ до нових відкриттів в науці лежить в основах культурної історії.